

LENKA DUŠILOVÁ & KATKA

Podcast

Lenka Dusilová si do své hudby vysnila varhany. Komplice našla v Kattě, která i s takovým nástrojem dokáže budit vášně. Kam až se spolu zatoulají, ukáže až koncert na Prague Sounds, o začátku této cesty vypráví Šárka Hellerová.

Varhanní rebelie u Salvátora

Lenka Dusilová si na Prague Sounds spolu s Kattou, varhanicí se sklony k rebelství, splní sen. Co obě umělkyně spojuje a jak jejich společný projekt vznikal? Vypráví Šárka Hellerová hlasem Marka Vrabce.

Až vážení posluchači půjdu jako mnozí z vás podzimní Prahou do kostela U Salvátora, v kalendáři bude krásné datum jedenáctého jedenáctý, v hlavě mi pravděpodobně budou znít slova důvěrně známé milované skladby.

V slabých chvílích je víc,

než-li tušíš,

vítr se otáčí. Fouká do listí,

vše se pročistí.

Zároveň budu v očekávání věcí příštích. Koncert, který připravuje Lenka Dusilová a Katta, totiž přinese především mnoho nového. Setkání dvou žen s tak bohatým tvůrčím životem nemohlo skončit pouhou fúzí jejich repertoárů. Natož, když jde o vystoupení na Prague Sounds, festivalu, který je známý snahou o vytváření jedinečných hudebních momentů, které neuvidíte jen tak někde jinde. Pojdte si ale nejprve na cestu Starou Prahou do kostela ze sedmnáctého století pustit právě zmíněnou Baromantickou.

Baromantická

„Jsme magoři, co,“ smála se Lenka Dusilová, když mi spolu s Kattou takřka bez nádechu v rozhovoru pro hudební magazín Headline představily společný projekt, který bude mít na Prague Sounds premiéru. Pokud bychom za projev magorství považovali nepřetržitý proud energie a výměnu nápadů, chuť podnikat něco nového, plnění si snů nebo nadšení propojovat hudební světy, které lze v některých jejich polohách označit za solitérské, pak ano. Lenka Dusilová si propojení své hudby s varhanami vysnila a pro tohle hudební dobrodružství našla dokonalou parťáčku. Když vidím jejich nadšení a přemýšlím nad jejich dosavadní tvorbou, jsem si jistá, že to nemůže dopadnout všedně.

K touze po zvuku varhan Lenku přivedla již zmíněná švédská písničkářka Anna von Hausswolff a poprvé si ho plní právě teď spolu s Kattou. Všechno se rodilo z velké části přímo na místě, kde se jejich společná hudba poprvé představí světu. U Salvátora, kde je Katta doma a zdejší varhany dokonale zná. A protože při této spolupráci tento vznešený nástroj hraje zásadní roli, zkoušelo se a tvořilo přímo tam. „Skrz tyhle varhany ona mluví, jsou spolu se zpěvem její hudební jazyk,“ vysvětlovala Lenka s tím, že ona sama se s nimi naopak zpočátku potřebovala seznámit.

Katta, která hru na varhany studovala v Holandsku a Belgii, dostala příležitost na ty salvátorské hrát po jejich dostavbě a rekonstrukci. Stala se členkou zdejšího sboru a jedním z titulárních varhaníků. Nebyla by to však ona, kdyby se spokojila jen s hraním liturgických skladeb či klasiky. Brzy pro ni začala být zásadní vlastní tvorba a s ní související chuť představovat lidem varhany i jinak než tradičně. A začala s tím u Salvátora.

Ukazuje varhany jako dle svých slov „nejstarší synták na světě“ a sexy nástroj současnosti. Mají prý totiž neuvěřitelné množství různých cool zvuků, o kterých většina lidí nemá ani tušení právě proto, že není moc zvykem na varhany hrát jinak než klasicky. Kdo by rád víc než tušil, koncert s Lenkou Dusilovou bude parádní příležitostí se s těmi cool zvuky seznámit. Protože spolu s jejím zpěvem a hrou to bude jistě cool na druhou. Katta už s varhany a různými neobvyklými projekty ve svém domovském kostele rebeluje několikátým rokem. Mimo jiné zde v premiéře na festivalu Lunchmeat představila projekt Salvátora s americkým hudebníkem Carmenem Rizzo. Společně propojili varhany s elektronikou společně s audiovizuální projekcí. Jejich spolupráci zachytilo stejnojmenné album, které vyšlo letos v dubnu a z něhož pochází následující ukázka ze skladby Seraphic Silence.

Seraphic Silence.

Obě umělkyně jako odrazový můstek pro společnou tvorbu nahlédly do svých repertoárů, použily je ale především jako odrazový můstek pro nové skladby a další hudební cestu. Ta jejich dosavadní má ovšem tak pestré zákruty, že o výsledku může mít člověk jistou představu, ale pravda je, že spolu mohou zajít v podstatě kamkoliv. Jako první zvědavost, zda nakonec Lenka Dusilová s Kattou budou vystupovat jen samy dvě, či na jaké nástroje vlastně budou hrát, ukojí návštěvníci listopadového koncertu na Prague Sounds.

Člověk by si například mohl myslet, že koncert bude zasvěcen pouze salvátorským varhanám, ale Katta hraje i na další výjimečné nástroje. Například nové organeto jí slavný katalánský stavitel, který postavil varhany i do Sagrada Familia, stvořil přímo na míru. Má také mobilní elektronický nástroj, kde jsou nasamplované varhany z katedrál po celém světě. Stejně jako Lence Dusilové, která se nejen díky projektu Eternal Seekers zapsala jako věčná hledačka, je Kattě vrozené rozhlížet se pořád dál a hlouběji.

Co ono hledačství pro Lenku Dusilovou znamená a zda nejde jen o zautomatizovanou nálepku jsem se zeptala jí samotné. „Je to povaha, která nechce sloužit poptávce,“ řekla mimo jiné. Zmínila také neklid, nechť uzavírat se v určité formě, propojování zvuků a v širších souvislostech a význam interakce. Vzájemné ovlivňování, učení se a nové

netušené možnosti jsou prý pro ni motor. Dobrodružství, prožitek a nová překvapení. To je něco, co podle mých zkušeností hledá i festival Prague Sounds. Všechno to někdy plyne hladce a poklidně a jindy bouří a uhání. Někdy Lenka Dusilová experimentuje a hledá, jindy si užívá písničky a být leader kapely. Proměňuje se to jako Řeka. A právě tak se jmenuje Lenčino fantastické album z roku 2020, z něhož si poslechneme skladbu Vlákna.

Vlákna

„Nemůžu si pomoci,“ to je další z vět, která mi utkvěla v hlavě z našeho rozhovoru. Katta mluvila o tom, že ne všichni kolegové dobře snášeli, když do konzervativního světa varhan vtrhla bosonohá a pardon, že to tak řeknu, bez zábran. Neznaменá to, že by k varhanám neměla úctu. Naopak, zahořela pro ně natolik, že je odmítla nechat žít v historii. A právě vášeň, kterou při hraní cítí, změnila těžkého introverta na někoho, kdo si jde hrdě svou cestou. I když si prý občas říká, že to je nějaký omyl. Ve 21. století ji ale prý případné hejty nemohou odradit od svobody se vyjádřit. Protože jak Dusilová říká, hudba má spojo-
vat a ne rozdělovat.

Aktuálně hudba spojila dvě silné osobnosti a ty se pro letošní ročník Prague Sounds rozhodly spojit své vesmíry s nástrojem, který je, jak říká Lenka Dusilová, doslova božský.

Když jsem se ředitele Prague Sounds zeptala na srdcovky ročníku, usmál se a mimo jiné mi odpověděl: „Je mi žinantní mluvit tak o Kattě, která na festivalu vystoupí s Lenkou Dusilovou.“ Já nemám v tomto duu žádné rodinné vazby, a proto tak hovořit můžu. Od doby, kdy jsem s oběma umělkyněmi o jejich vznikajícím projektu hovořila poprvé, se nemohu dočkat toho, co na podzim chystají a mám radost, že po boku Anoushky Shankar, Hiromi, Samary Joy a řady dalších interpretů vzniká něco pozoruhodného i přímo u nás doma. A to, dle slov samotných umělekyní, „z čiré vášně a vzájemného obdivu“.

První spolupráce Lenky Dusilové a Katty má jasný deadline. Koncert, který zazní na festivalu, proto vznikal při intenzivních setkáních, kdy se dle svých slov musely nahodit takzvaně „z nuly na sto“. Díky společné vášni pro hudbu se ale vždy dařilo najít energii. V době, kdy se i tým Prague Sounds mohl jen domnívat, co nakonec Katta s Lenkou Dusilovou předvedou, mi prozradily, že během společných sessions zjišťovaly, že přestože má každá vlastní osobitý svět, v lecčems jsou jako přes kopírák. Na některých nahrávkách jsou si prý v určitých polohách dokonce velmi podobné jejich hlasy.

Nepřekvapilo mě, že po několika měsících společné tvorby mluví o hudebním i lidském napojení, ženské a mateřské sounáležitosti a vzájemné inspiraci. To všechno bylo zjevné už při našem prvním setkání. Když Lenka ale v žertu psala o mnohonásobném orgánovém orgasmu, trochu překvapená jsem byla! Uvidíme, co všechno nás v kostele čeká.

Na konci léta byl příběh koncertu téměř dopsaný. Blížilo se závěrečné zkoušení a dotváření nových hudebních krajin zrozených z dialogu, který spolu vedly dvě solitérky ochotné vyjít mimo svou komfortní zónu. Katta prý například začala nově psát vlastní texty a vydala se vstříc také písničkářskému světu, ve kterém se Lenka Dusilová cítí být doma. „To největší dobrodružství je před námi,“ vzkázala Lenka.

Platí to i pro budoucí publikum jejího hudebního výletu, na který se vydala spolu s Kattou – to největší dobrodružství všechny teprve čeká. Než na něj dojde, poslechněme Stabat Mater Dolorosa z Kattina alba Vox Organi.

Stabat Mater Dolorosa

Lenka Dusilová a Katta vystoupí v rámci festivalu Prague Sounds 11. listopadu 2026 v kostele u Salvátora. Do té doby si milý posluchači vychutnávejte jejich dosavadní nahrávky a těšte se přitom na něco úplně nového.

Šárka Hellerová, čte: Marek Vrabec